

INTEGRITEITSBELEID

Inhoud

1. De waarden van Damiaanactie	1
2. Toepassingsgebied van het integriteitsbeleid	2
3. De verschillende functies.....	2
4. Meldpunt	3
5. Gepaste maatregelen.....	3
6. Risicoanalyse en preventieve maatregelen.....	4
7. Controles	4
8. Partnerovereenkomsten.....	5
9. Relatiegeschenken.....	6
10. Communicatie	6
11. Voorlichting en opleiding.....	6
12. Samenwerking	7
Bijlage 1: Ethische code.....	8
Bijlage 2: Investigation protocol.....	8
Bijlage 3: Procedure crisisbeheer.....	8

1. De waarden van Damiaanactie

Pluralisme, onafhankelijkheid, verantwoordelijkheid, integriteit en respect zijn de waarden van Damiaanactie. De ethische code van Damiaanactie (cf. Bijlage 1) is op deze waarden gebaseerd.

Charter Integriteit voor de ontwikkelingssamenwerking ondertekend in 2018 – punt 1

Damiaanactie leeft punt 1 van het Charter Integriteit na door middel van zijn ethische code, die alle werknemers van de organisatie ondertekenen.

2. Toepassingsgebied van het integriteitsbeleid

Dit integriteitsbeleid geldt voor alle belanghebbenden van Damiaanactie: de Algemene Vergadering, het bestuursorgaan, de medewerkers¹, de vrijwilligers, de stagiairs, de studenten, de begunstigden, de leveranciers, de partners, de geldschietters en de donateurs. Met medewerkers worden alle mensen onder contract bij Damiaanactie begrepen.

Dit beleid is bedoeld om het Charter Integriteit, dat in 2018 ondertekend werd door de algemeen directeur van Damiaanactie en juridisch bindend is, effectief uit te voeren.

3. De verschillende functies

Integriteit omvat drie specifieke functies:

- **Integriteitsverantwoordelijke:** zorgt voor de opmaak en de handhaving van een doeltreffend integriteitsbeleid conform het Charter Integriteit alsook een integriteitscultuur. Ook ziet hij erop toe dat de nodige procedures worden opgesteld en toegepast.
- **Integriteitsadviseur:** is beschikbaar voor iedereen die vragen heeft omtrent integriteit en hierover in alle vertrouwen advies wil inwinnen. De integriteitsadviseur is gebonden aan het vertrouwelijke karakter van de informatie, tenzij een uitzonderlijke situatie, zoals een ernstig en dreigend gevaar voor de persoon in kwestie of de organisatie, het vereist om het vertrouwelijkheidsbeginsel te doorbreken. De integriteitsadviseur krijgt een adequate opleiding om zijn functie zo goed mogelijk uit te voeren.
- **Klachtenbeheerder:** zorgt ervoor dat alle klachten correct worden geïdentificeerd en behandeld. Hij brengt de directeur van Damiaanactie meteen op de hoogte, zonder de details van de melding en de gegevens van de betreffende mensen te verspreiden. De klachtenbeheerder is gebonden aan het vertrouwelijke karakter van de informatie, tenzij een uitzonderlijke situatie, zoals een ernstig en dreigend gevaar voor de persoon in kwestie of de organisatie, het vereist om het vertrouwelijkheidsbeginsel te doorbreken.

Bij een klacht tegen de algemeen directeur of een lid van het bestuursorgaan, of indien deze mensen te nauw betrokken zijn bij de situatie waarop de klacht betrekking heeft, kan de klachtenbeheerder een extern bureau gespecialiseerd

¹ Om deze tekst zo licht mogelijk te houden, gebruiken we het mannelijke geslacht op een neutrale manier voor zowel het vrouwelijke als het mannelijke geslacht, tenzij de context het anders aangeeft.

in integriteit inschakelen.

De gegevens van de drie personen en het externe bureau gespecialiseerd in integriteit staan vermeld op de pagina over integriteit op de website van Damiaanactie.

Charter Integriteit – punt 3 en 6

Door de aanstelling van een integriteitsadviseur en een klachtenbeheerder leven we punt 3 (in vertrouwen bij iemand terecht kunnen voor advies) en punt 6 (vertrouwelijk meldpunt met tijdige opvolging van de gerapporteerde gevallen) van het Charter Integriteit na.

4. Meldpunt

Op zijn website en intranet vermeldt Damiaanactie een e-mailadres waar men informatie kan vragen over de melding en behandeling van een geval van integriteitsschending of een integriteitsprobleem. Dit adres is toegankelijk voor iedereen.

Klachten over integriteit worden conform de interne klachtenbehandelingsprocedure (cf. Bijlage 2 Investigation Protocol) door de klachtenbeheerder behandeld. De neutraliteit, vertrouwelijkheid en tijdige opvolging, conform het Charter Integriteit, worden verzekerd.

Klachten tegen de klachtenbeheerder zelf kunnen worden gemeld aan het externe bureau gespecialiseerd in integriteit.

Charter Integriteit – punt 6

Dankzij de introductie van een e-mailadres voor het melden van problemen aangaande de klachtenbehandelingsprocedure met de nadruk op vertrouwelijkheid en tijdige opvolging verzekert de ngo de uitvoering van punt 6 van het Charter Integriteit.

5. Gepaste maatregelen

Bij melding van een (potentiële) integriteitsschending worden onmiddellijk de gepaste maatregelen genomen:

- We doen al het mogelijke om de (potentiële) integriteitsschending onmiddellijk te stoppen.

- Indien nodig zorgen we ervoor dat de vermeende dader geen toegang meer heeft tot het (potentiële) slachtoffer of de persoon die de situatie heeft gemeld. Dit om eventuele wraakacties, misbruik of andere vormen van druk te voorkomen.
- We bieden het (potentiële) slachtoffer en de melders ondersteuning. Conform het KB van 28 februari 2023 geven we bijstand om het meldingsproces en de toegang tot medische en psychosociale ondersteuning te faciliteren.

Wanneer het onderzoek naar de (potentiële) integriteitsschending is beëindigd en hieruit blijkt dat er effectief sprake is van een integriteitsschending, dan nemen we gepaste maatregelen ten aanzien van de overtreder (cf. Punt 6 Disciplinary measures, Investigation Protocol).

Charter Integriteit – punt 8

Door onmiddellijk de gepaste maatregelen te nemen, past Damiaanactie punt 8 van het Charter Integriteit toe. Deze maatregelen worden toegelicht in het onderzoeksprotocol (cf. Bijlage 2 Investigation Protocol).

6. Risicoanalyse en preventieve maatregelen

Damiaanactie heeft eind 2023 een algemene risicoanalyse van de organisatie uitgevoerd. De hierbij aangetoonde risico's werden in deze categorieën onderverdeeld: governance & strategie, financiën, organisatie & HR, juridisch & fiscaal, reputatie & imago, IT en organisatorisch.

Een recente update van deze risico's heeft enkele grote risico's blootgelegd op basis van hun impact- en waarschijnlijkheidsscore. Voor elk van deze grote risico's werd er een risicobeperkingsplan opgemaakt en toegepast. Deze plannen worden elk semester geëvalueerd en gecontroleerd.

Charter Integriteit – punt 4

Damiaanactie werkt zijn risicoanalyse elk semester bij, zodat er een risicobeperkingsplan kan worden opgesteld om onder meer de potentiële integriteitsrisico's in het oog te houden.

7. Controles

Conform punt 7 van het Charter Integriteit nemen we niet enkel preventieve

maatregelen, maar we organiseren eveneens controles aangaande de morele en financiële integriteit.

7.1. De integriteitsverantwoordelijke voert een controle uit naar de opvolging van de procedures door de integriteitsadviseur en de klachtenbeheerder, en zorgt ervoor dat het integriteitsbeleid up-to-date blijft.

7.2. In het kader van financiële integriteit heeft Damiaanactie een sterk intern controlesysteem ontwikkeld om transparantie en conformiteit in alle fasen van het financiële beheer te waarborgen. Dit systeem is niet beperkt tot controles die achteraf integriteitsschendingen opsporen en vaststellen. Het omvat eveneens strenge preventieve interne controles om te anticiperen op schendingen en deze te vermijden, met name op het vlak van inadequaate financieel beheer, fraude of corruptie.

Deze maatregelen zijn onder meer een versterkt toezicht, regelmatige audits en waarschuwingsmechanismen die gebreken vroegtijdig opsporen en rechtzetten, en zo een voorbeeldig bestuur waarborgen en proactief beschermen tegen integriteitsrisico's.

Het interne controlesysteem wordt twee keer per jaar steekproefsgewijs onderworpen aan een audit door onze commissaris van de rekeningen (tussentijds en bij de afsluiting van de jaarrekening). De commissaris van de rekeningen doet dan eventueel ook aanbevelingen voor verbeteringen.

Naast het interne controlesysteem en de jaarlijkse audit controleert de DGD ook het gebruik van de subsidies.

Meer informatie en alle details over het interne controlesysteem van Damiaanactie zijn beschikbaar in onze beleidsregels/documenten aangaande het financiële beheer en de interne controles.

Charter Integriteit – punt 7

Damiaanactie voorziet minstens één keer per jaar controles om eventuele morele of financiële integriteitsschendingen vast te stellen en zijn systemen te verbeteren, conform punt 7 van het Charter Integriteit.

8. Partnerovereenkomsten

In de modelovereenkomst/het modelakkoord voor een samenwerking met onze partners staat er een paragraaf over integriteit. Voor de bestaande samenwerkingsakkoorden met de partners in de interventielanden van Damiaanactie wordt er een brief opgemaakt met informatie over deze context en de ethische code, en via hun landverantwoordelijken aan deze partners bezorgd.

Charter Integriteit – punt 5

Door integriteit in de overeenkomsten of samenwerkingsakkoorden met zijn partners op te nemen, leeft Damiaanactie punt 5 van het Charter Integriteit na.

9. Relatiegeschenken

Geen enkel geschenk dat de medewerkers van Damiaanactie ontvangen, mag hun beslissingen in het kader van de activiteiten van Damiaanactie beïnvloeden. Geschenken met een waarde van meer dan 25 EUR moeten binnen de drie dagen per e-mail aan de integriteitsverantwoordelijke worden aangegeven, in een lijst worden geregistreerd en in het magazijn worden opgeslagen. De geschenken moeten in het kader van het werk worden gebruikt, bv. tijdens een gezamenlijke activiteit of maaltijd.

10. Communicatie

Damiaanactie is transparant naar zijn belanghebbenden en doelpubliek.

Het belangrijkste communicatiemiddel over integriteit is de website. Hiermee communiceren we over integriteitsproblemen: het aantal ontvangen meldingen, het aantal klachten die hieruit voortvloeien en de opvolging ervan. We respecteren hierbij de vertrouwelijkheid van de klachtenbehandeling en de privacy van de (potentiële) slachtoffers, de (potentiële) daders en alle andere betrokkenen.

In geval van crisiscommunicatie over een integriteitsschending volgen we de procedure 'Crisisbeheer' (cf. Bijlage 3).

Charter Integriteit – punt 9

Conform de regels aangaande de bescherming van de privacy communiceren we één keer per jaar in ons jaarverslag over de integriteitsschendingen.

11. Voorlichting en opleiding

11.1. Bewustmaking

Tijdens de wekelijkse personeelsvergaderingen herinneren we regelmatig aan het bestaan van onze ethische code, ons integriteitsbeleid, onze meldingsprocedure op de website en het intranet, alsook onze verantwoordelijken voor integriteit.

Bij de opstart van een nieuwe medewerker overloopt het People & Development-team de ethische code tijdens de onboarding. Dit wordt nogmaals herhaald met de hiërarchische overste tijdens het Alignment & Development-gesprek (functioneringsgesprek).

De vrijwilligers worden hiervan op de hoogte gesteld via de nieuwsbrief die ze meermaals per jaar krijgen.

Tijdens de maandelijkse vergaderingen met de landvertegenwoordigers kunnen vragen omtrent integriteit worden gesteld. De landvertegenwoordigers waken dan ook over de integriteit in hun projecten.

11.2. Opleiding

De integriteitsadviseur en de klachtenbeheerder krijgen een opleiding.

Het personeel krijgt een basisopleiding integriteit door een organisatie met expertise op dit gebied. De inhoud wordt in samenspraak met deze organisatie volgens de behoeften en de praktijksituaties samengesteld.

Charter Integriteit – punt 2

We informeren onze medewerkers, vrijwilligers en partners regelmatig over het thema integriteit. We organiseren tevens opleidingen rond het thema.

12. Samenwerking

We werken samen met een gespecialiseerde externe organisatie voor:

- de ontwikkeling en verbetering van ons integriteitsbeleid,
- het klachtenbeheer (advies en/of begeleiding).

We zijn actief betrokken in de werkgroep integriteit van de federaties. Zo kunnen we onze praktijken dankzij de uitwisseling met andere organisaties van het maatschappelijk middenveld verbeteren.

We trekken lessen uit de analyse van de klachten, waardoor we de systemen kunnen versterken en bijkomende preventieve maatregelen kunnen overwegen.

Charter Integriteit – punt 10

We werken actief samen met andere actoren om deze maatregelen door te voeren, we bouwen de bestaande beginselen verder uit en we verbeteren onze systemen continu.

Bijlage 1: Ethische code

Bijlage 2: Investigation protocol

Bijlage 3: Procedure crisisbeheer